
***Rozstrzygnięcia w postępowaniach o uzyskanie dofinansowania od
Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i
Rozwoju w świetle ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. O zmianie ustawy o
zasadach finansowania nauki oraz niektórych innych ustaw¹***

Wprowadzenie²

Z dniem 1 października 2018 r. weszła w życie nowa ustawa kompleksowo regulująca zagadnienia funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki, mianowicie ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668, dalej: Prawo o nauce)³. Równocześnie została uchylona ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki⁴ (dalej: ZFNU)⁵. Sprawy związane z finansowaniem nauki zostały uregulowane w Dziale XIII Prawa o nauce (art. 365-425). Środki finansowe na szkolnictwo wyższe i naukę przeznacza się na m. in. na zadania finansowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (dalej: NCBiR⁶), w tym badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (art. 365 pkt 11 Prawa o nauce) oraz zadania finansowane przez Narodowe Centrum Nauki (dalej: NCN⁷) – art. 365 pkt 12 Prawa o nauce. Zgodnie z nową ustawą Prawo o nauce, NCBiR działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1249, dalej: NCBiRU) oraz NCN, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 947, dalej: NCNU) zostały zakwalifikowane jako podmioty, które działają na rzecz systemu szkolnictwa wyższego i nauki (art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3 Prawa o nauce).

Jak stanowi art. 37 NCBiRU, w konkursach na wykonanie projektów mogą brać udział różne podmioty, m. in. uczelnie i instytuty badawcze (art. 37 ust. 1 pkt 1 NCBiRU w związku z art.

¹ Niniejszy artykuł powstał w ramach stypendium ufundowanego przez fundację Fritz Thyssen Stiftung, w ramach postępowania o sygn. 40.18.0.011RE na pobyt badawczy w Kommunalwissenschaftliches Institut (KWI) der Universität Potsdam.

² Artykuł oparty jest na wcześniejszych, częściowo już opublikowanych rozważaniach autora i jest ich rozwinięciem oraz kontynuacją.

³ Por. art. 1 i 350 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669, dalej: Przepisy wprowadzające).

⁴ Tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 87.

⁵ Por. art. 169 pkt 4 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

⁶ NCBiR jest agencją wykonawczą w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, powołaną do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej państwa (art. 1 ust. 2 NCBiRU). Polityka naukowa państwa jest określana przez Radę Ministrów i jest dokumentem strategicznym wskazującym priorytety w zakresie funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki (art. 6 ust. 1 i 2 Prawa o nauce).

⁷ NCN jest agencją wykonawczą w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych (por. art. 1 ust. 2 NCNU).

7 Prawa o nauce), centra naukowo-przemysłowe (art. 37 ust. 1 pkt 4 NCBiRU), biblioteki naukowe (art. 37 ust. 1 pkt 6 NCBiRU), a także przedsiębiorcy⁸. Należy przy tym pamiętać, że wsparcie finansowe może być pomocą publiczną⁹. Podobnie, w konkursach na realizację projektu badawczego przez NCN mogą brać udział uczelnie i instytuty badawcze (art. 27 ust. 1 pkt 1 NCNU w związku z art. 7 Prawa o nauce), centra naukowo-przemysłowe (art. 27 ust. 1 pkt 3 NCNU), biblioteki naukowe (art. 27 ust. 1 pkt 5 NCNU), a także przedsiębiorcy¹⁰.

Środki finansowe przyznawane są na podstawie decyzji wydawanej zgodnie z przepisami NCNU oraz NCBiRU, natomiast przekazywane¹¹ są wykonawcy projektu przy zastosowaniu prawnej formy umowy¹².

W doktrynie prawa publicznego¹³ oraz w judykaturze przedmiotem wątpliwości stała się kwestia, czy powyżej wskazana decyzja, wydawana na podstawie NCBiRU i NCNU stanowi decyzję administracyjną w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego¹⁴. W kontekście kontroli sprawowanej przez sądy administracyjne, istotne jest określenie, jaką prawną formę działania¹⁵ administracji stanowi powyżej wskazana „decyzja w sprawie przyznania środków finansowych”. Pomimo istnienia w tym zakresie licznych prac¹⁶, w tym opublikowanych przez

⁸ Posiadający status centrum badawczo-rozwojowego (art. 37 ust. 1 pkt 7 NCBiRU) oraz przedsiębiorcy prowadzący badania naukowe w innej formie organizacyjnej niż formy określone w art. 37 ust. 1 pkt 1-8 NCBiRU (art. 37 ust. 1 pkt 10 NCBiRU).

⁹ Pisałem o tym szerzej w: *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego w postępowaniu o uzyskanie dofinansowania od Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju*, [w:] K. Kokocińska (red.), *Kontrola działań administracji publicznej w sferze gospodarki*, s. 236 i nast. Por. art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana, Dz. Urz. UE z 30 marca 2010 r., C 83, s. 47; Dz. U. 2004, nr 90, poz. 864/2 ze zm.) oraz Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r., s. 1).

¹⁰ Posiadający status centrum badawczo-rozwojowego (art. 27 ust. 1 pkt 6 NCNU) oraz przedsiębiorcy prowadzący badania naukowe w innej formie organizacyjnej niż formy określone w art. 27 ust. 1 pkt 1-7 NCNU (art. 27 ust. 1 pkt 9 NCNU).

¹¹ W art. 41 ust. 2 pkt 2) NCBiRU wskazano, że w umowie określa się wysokość środków finansowych i tryb ich przekazywania przez NCBiR, zaś w art. 34 ust. 2 pkt 2) NCNU jest mowa o wysokości środków finansowych przyznanych na realizację projektu badawczego i trybie ich przekazania przez NCN.

¹² P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 236.

¹³ Por. A. Jakubowski, *Decyzje w przedmiocie grantów naukowych*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” nr 5, Warszawa 2015, s. 77-93; M. Kamiński, *Głębokość weryfikacji sądowoadministracyjnej w sprawach o przyznanie środków finansowych na realizację naukowych projektów badawczych lub badawczo-rozwojowych*, [w:] J. P. Tarno (red.), A. Szot (red.), P. Pokorny (red.), *Specyfika postępowań administracyjnych w sprawach z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki*, Lublin 2016, s. 65-83; B. Bińkowska-Artowicz, *Sądowa kontrola indywidualnych aktów administracyjnych wydawanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowe Centrum Nauki*, „Monitor Prawniczy”, nr 1, Warszawa 2017, s. 38-45; R. Suwaj, *Postępowanie administracyjne w sprawach przyznawania środków publicznych na realizację projektów naukowych przez Narodowe Centrum Nauki*, [w:] J. P. Tarno (red.), A. Szot (red.), P. Pokorny (red.), *Specyfika postępowań administracyjnych w sprawach z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki*, Lublin 2016, s. 55-64.

¹⁴ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm., dalej: „k.p.a.”).

¹⁵ Według definicji sformułowanej przez J. Starościała prawną formą działania administracji to określony prawem typ czynności podmiotu administracji publicznej; J. Starościał, *Prawne formy działania administracji*, Warszawa 1957, s. 9-11; J. Starościał, *Prawne formy działania administracji*, [w:] T. Rabska (red.), J. Łętowski (red.), *System prawa administracyjnego*, t. III, red., Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977, s. 40.

¹⁶ Por. A. Jakubowski, *Decyzje w przedmiocie grantów...*, dz. cyt., s. 77-93 oraz B. Bińkowska-Artowicz, *Sądowa kontrola indywidualnych aktów...*, dz. cyt., s. 38-45.

autora¹⁷ istnieje potrzeba pogłębienia niniejszych rozważań, szczególnie w kontekście zmian wprowadzona ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach finansowanie nauki oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 1556, dalej: Nowelizacja)¹⁸ a także Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Na gruncie poprzedniego stanu prawnego nie udało się przesądzić, czy decyzja wydawana przez odpowiednio Dyrektora NCN lub Dyrektora NCBiR stanowiła decyzję administracyjną, czy też inną prawną formą działania administracji¹⁹.

Procedura udzielania wsparcia finansowego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowe Centrum Nauki

Zgodnie z art. 40 NCBiRU, rozstrzygnięcia w sprawie przyznania środków finansowych na wykonanie projektów²⁰, w tym promesy finansowania są podejmowane przez Dyrektora w drodze decyzji, na podstawie listy rankingowej pozytywnie zaopiniowanych wniosków²¹. Podobnie w przypadku NCN, zgodnie z art. 33 NCNU, rozstrzygnięcia w sprawie przyznania środków finansowych na badania zakwalifikowane do finansowania w drodze konkursów, są podejmowane przez Dyrektora w drodze decyzji w terminie 6 miesięcy od upływu terminu składania wniosków²². Zarówno w postępowaniu przed NCBiR²³, jak i w postępowaniu przed NCN²⁴ wnioskodawcy przysługuje odwołanie do Komisji Odwoławczej Rady²⁵. Z kolei na rozstrzygnięcia wydane w postępowaniu odwoławczym przysługuje skarga do sądu administracyjnego (art. 40 ust. 5 NCBiRU oraz art. 33 ust. 5 NCNU)²⁶.

¹⁷ P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 235-250.

¹⁸ Nowelizacja weszła w życie 5 września 2017 r. (por. art. 7). Wprawdzie ZFNU nie obowiązuje już w polskim systemie prawnym, to jednak zmienione Nowelizacją przepisy NCBiRU oraz NCNU w większości zachowały moc obowiązującą.

¹⁹ P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 249-250.

²⁰ Projekt to przedsięwzięcie realizowane w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych albo innych zadań NCBiR, o których mowa w art. 29 NCBiRU i art. 30 ust. 1 i 2 NCBiRU, o określonej wartości finansowej, prowadzone w ustalonych ramach czasowych, na podstawie umowy o wykonanie i finansowanie w całości lub w części działań nim objętych, zawieranej między wykonawcą projektu a NCBiR (art. 2 pkt 1 NCBiRU).

²¹ Zmiana wprowadzona Nowelizacją (art. 2 pkt 3).

²² Przepis w brzmieniu ustalonym Przepisami wprowadzającymi.

²³ Art. 40 NCBiRU 2. W przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalnych wnioskodawcy przysługuje odwołanie do komisji odwoławczej Rady, a w przypadku konkursów dotyczących projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa – do Komitetu Sterującego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji Dyrektora. 3. Komisja odwoławcza Rady lub Komitet Sterujący rozstrzyga w sprawie odwołania nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.

²⁴ Art. 33 NCNU 2. W przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalnych wnioskodawcy przysługuje odwołanie do Komisji Odwoławczej Rady w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji Dyrektora. 3. Komisja Odwoławcza Rady rozstrzyga w sprawie odwołania nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.

²⁵ Zgodnie z art. 18 NCNU, do zadań Rady NCN należy powołanie Komisji Odwoławczej złożonej z członków Rady NCN w celu rozpatrywania odwołań od decyzji Dyrektora NCN. Na temat Komisji Odwoławczej w NCBiR, a także statusu prawnego obu komisji odwoławczych zob. P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 238 i nast.

²⁶ Jakkolwiek procedura odwoławcza od wydawanych decyzji w obu ustawach została uregulowana w sposób szczególny (swoisty), to w przypadku skargi do sądu administracyjnego kontrola sądowa wydanych przez Dyrektora

Tak jak wspomniano powyżej, w poprzednim stanie prawnym istotne wątpliwości budziło, czy opisane powyżej rozstrzygnięcie odpowiednio Dyrektora NCBiR lub Dyrektora NCNU stanowi decyzję administracyjną, czy też jakąś inną prawną formę działania administracji²⁷. Sądy administracyjne wydały wiele orzeczeń dotyczących charakteru prawnego decyzji o udzieleniu pomocy publicznej przez Dyrektora NCN oraz Dyrektora NCBiR²⁸. Jakkolwiek NCNU i NCBiRU obowiązują od niedawna (od 2010 r.), to istnieje w tym zakresie pewien dorobek orzecznictwa²⁹. Jego analiza wskazuje, iż w judykaturze powstał na ten temat spór. Naczelny Sąd Administracyjny w licznych orzeczeniach stanął na stanowisku, że rozstrzygnięcie Dyrektora NCBiR stanowi decyzję administracyjną w rozumieniu przepisów k.p.a., w szczególności, dlatego, że „wydanie decyzji” jest pojęciem typowym dla k.p.a., a także, że racjonalny ustawodawca nie wyłączył zastosowania przepisów k.p.a.³⁰. Wydawane były również orzeczenia prezentujące przeciwny pogląd³¹. Właściwy w pierwszej instancji Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oparł swoje stanowisko na ustanowieniu przez NCBiRU wraz z aktami wykonawczymi szczególnych zasad postępowania w przypadku ubiegania się o dofinansowanie projektów, które to zasady różnią się od postępowania uregulowanego w k.p.a.³². Podobną argumentację przyjął tenże sąd w wyroku z dnia 28 października 2013 r.³³, z dnia 3 lipca 2014 r.³⁴, z dnia 17 września 2014 r.³⁵, z dnia 21 listopada 2014 r.³⁶, z dnia 15 września 2015 r.³⁷, z dnia 16 listopada 2015 r.³⁸, z dnia 22 grudnia 2015 r.³⁹, z dnia 13 stycznia 2016 r.⁴⁰ oraz z dnia 13 września 2016 r.⁴¹.

Na podstawie NCNU rzadziej wszczynano sprawy przez sądami administracyjnymi⁴². Jedynie NSA w orzeczeniu z dnia 5 listopada 2014 r.⁴³ wskazał, że w przypadku postępowania

NCBiR oraz Dyrektora NCN decyzji będzie odbywała się na zasadach ogólnych przewidzianych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1302 z późn. zm.). Por. P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 238 i nast. Ponadto, szerzej na temat kontroli sądu administracyjnego zob. M. Kamiński, *Głębokość weryfikacji sądownoadministracyjnej...*, dz. cyt., s. 65 i nast.

²⁷ Por. P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 236 i nast.

²⁸ Por. tamże, s. 243.

²⁹ Tamże.

³⁰ Wyrok z dnia 27 sierpnia 2014 r., CBOSA, sygn. II GSK 1075/13, orzeczenie prawomocne. Wydany wyrok NSA dotyczy kontroli wyroku WSA w Warszawie z dnia 7 marca 2013 r., CBOSA, sygn. V SA/Wa 868/12. Wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., CBOSA, sygn. II GSK 479/15, orzeczenie prawomocne; wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., CBOSA, sygn. II GSK 402/15, orzeczenie prawomocne.

³¹ Wyrok z dnia 23 września 2015 r., CBOSA, sygn. V SA/Wa 1298/14, orzeczenie prawomocne; Podobną argumentację przyjął WSA w Warszawie w orzeczeniu z 18 marca 2015 r., CBOSA, sygn. V SA/Wa 2430/14, wyrok z 15 stycznia 2015 r., CBOSA, sygn. V SA/Wa 1883/14, orzeczenie prawomocne.

³² Por. P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 245-247.

³³ CBOSA, sygn. V SA/Wa 282/13, orzeczenie prawomocne.

³⁴ CBOSA, sygn. V SA/Wa 612/14, orzeczenie prawomocne.

³⁵ CBOSA, sygn. V SA/Wa 540/14, orzeczenie prawomocne.

³⁶ CBOSA, sygn. V SA/Wa 1319/14, orzeczenie prawomocne.

³⁷ CBOSA, sygn. V SA/Wa 2143/15, orzeczenie prawomocne.

³⁸ CBOSA, sygn. V SA/Wa 2679/15, orzeczenie prawomocne.

³⁹ CBOSA, sygn. V SA/Wa 2503/15, orzeczenie prawomocne.

⁴⁰ CBOSA, sygn. V SA/Wa 2798/15, orzeczenie prawomocne.

⁴¹ CBOSA, sygn. V SA/Wa 1730/16, orzeczenie prawomocne.

⁴² P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 243.

⁴³ CBOSA, sygn. I OSK 1831/14, orzeczenie prawomocne.

przed NCN przepisy kpa nie zostały wyłączone, zaś WSA w Krakowie wskazał w wyroku z 5 grudnia 2016 r. na konieczność stosowania kpa w tych sprawach⁴⁴.

Wydanie decyzji w sprawie przyznania środków finansowych nie kończy postępowania w sprawie⁴⁵. W następnym etapie konieczne jest zawarcie umowy, odpowiednio z Dyrektorem NCBiR (art. 41 NCBiRU⁴⁶) lub z Dyrektorem NCN (art. 34 NCNU⁴⁷). W NCNU jest mowa o umowie o *realizacji i finansowaniu projektu*, zaś w NCBiRU o umowie o *wykonanie i finansowanie projektu*.

Zgodnie z art. 2 pkt 2 NCNU, projekt badawczy to przedsięwzięcia mające na celu wykonanie w ustalonym okresie badań podstawowych o tematyce określonej przez wnioskodawcę, realizowane na podstawie umowy o realizację i finansowanie projektu. Z kolei, na podstawie art. 2 pkt 1 NCBiRU, projekt to przedsięwzięcie realizowane w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych albo innych zadań NCBiR, o których mowa w art. 29 NCBiRU (pobudzanie inwestowania przez przedsiębiorców w działalność naukową) i art. 30 ust. 1 i 2 NCBiRU (inne zadania NCBiR m. in. inicjowanie i realizacja programów obejmujących finansowanie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz działań przygotowujących do wdrożenia wyniki badań naukowych lub prac rozwojowych), o określonej wartości finansowej, prowadzone w ustalonych ramach czasowych, na podstawie umowy o wykonanie i finansowanie w całości lub w części działań nim objętych, zawieranej między wykonawcą projektu a NCBiR (art. 2 pkt 1 NCBiRU). Projekty do dofinansowania wybiera się w drodze konkursów, których rezultat znajduje odzwierciedlenie na liście rankingowej (art. 38 ust. 2 i art. 40 ust. 1 NCBiRU oraz art. 24 NCNU). Lista rankingowa stanowi podstawę do wydania decyzji, a następnie zawarcia umowy⁴⁸.

⁴⁴ CBOSA, sygn. III SA/Kr 904/16, orzeczenie prawomocne.

⁴⁵ Por. P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 238.

⁴⁶ Por. art. 41 NCBiRU 1. Dyrektor NCBiRU zawiera z wykonawcą projektu, wybranym w drodze konkursu, umowę o wykonanie i finansowanie projektu. 2. W umowie określa się w szczególności: 1) zakres tematyczny projektu, termin i warunki jego wykonania; 2) wysokość środków finansowych i tryb ich przekazywania przez Centrum; 3) sposób i tryb sprawowania przez NCBiR nadzoru nad wykonaniem projektu; 4) sposób finansowego rozliczenia projektu; 5) sposób i zakres końcowej oceny merytorycznej projektu; 6) sposób i warunki udostępniania i rozpowszechniania efektów wykonanych projektów, z uwzględnieniem przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji; 7) warunki rozwiązania umowy. 3. Umowa może również określać: 1) zakres praw stron wynikających z przyznania praw autorskich i pokrewnych oraz praw własności przemysłowej; 2) sposób i koszty sprawowania ochrony praw; 3) sposoby i warunki rozporządzania prawami oraz ich wykorzystania dla celów komercyjnych i do dalszych badań; 4) wielkości udziałów i korzyści wynikających z komercjalizacji efektów projektów finansowanych przez NCBiR. [Brzmienie przepisów ustalone Nowelizacją].

⁴⁷ Art. 34. Dyrektor zawiera z podmiotem, w którym projekt badawczy ma być realizowany, i z kierownikiem projektu badawczego umowę o realizację i finansowanie tego projektu. 2. W umowie określa się w szczególności: 1) zakres tematyczny projektu badawczego, termin i warunki jego realizacji; 2) wysokość środków finansowych przyznanych na realizację projektu badawczego i tryb ich przekazania przez NCN; 3) sposób zagospodarowania, po zakończeniu realizacji projektu badawczego, zakupionej lub wytworzonej aparatury naukowo-badawczej; 4) wymierne i spodziewane efekty realizacji projektu badawczego, w tym zobowiązanie wykonawcy do ewaluacji i publikacji wyników badań w wydawnictwie o zasięgu międzynarodowym; 5) sposób i tryb wykonywania przez NCN nadzoru nad realizacją projektu badawczego; 6) sposób finansowego rozliczenia projektu badawczego; 7) sposób i zakres końcowej oceny merytorycznej projektu badawczego; 8) warunki rozwiązania umowy. [Brzmienie przepisów ustalone Nowelizacją].

⁴⁸ P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 239.

Uogólniając, należy przyjąć, że umowa zawierana przez Dyrektora NCN oraz Dyrektora NCBiR dotyczy wykonania, względnie realizacji projektu, zaś po stronie NCN oraz NCBiR finansowania tych działań⁴⁹.

Zakres stosowania kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniach przed Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowym Centrum Nauki

Jakkolwiek nie wynika to wprost z uzasadnienia do Nowelizacji⁵⁰, to ustawodawca podjął starania zmierzające do rozstrzygnięcia zarysowanego powyżej sporu. W wyniku zmian NCBiRU oraz NCNU wprowadzonych Nowelizacją ustawodawca zdeterminował zakres stosowania k.p.a. w postępowaniach prowadzonych przed NCN oraz NCBiR. Częściowo wychodząc naprzeciw postulatowi doktryny⁵¹ ustawodawca zdecydował, że do postępowań w sprawach przyznania środków finansowych na wykonanie projektów⁵² oraz postępowań w sprawie przyznania środków finansowych na badania zakwalifikowane do finansowania w drodze konkursów⁵³ należy: 1) stosować przepisy k.p.a.; 2) niniejsze przepisy proceduralne stosować odpowiednio⁵⁴; 3) wyłączyć zastosowanie licznych przepisów k.p.a.⁵⁵. Biorąc pod uwagę, w szczególności powyższe wyłączenia ze stosowania k.p.a., uznanie, że decyzje wydawane przez Dyrektora NCN oraz NCBiR stanowią decyzje administracyjne wydaje się nieuzasadnione⁵⁶. Ustawodawca w zakresie wyłączeń nie wskazał wprawdzie art. 1⁵⁷ oraz art. 104 k.p.a.⁵⁸, ale w uzasadnieniu do ustawy nowelizującej wprost rozstrzygnął, że nie przewiduje wydawania przez Dyrektora NCBiR i NCN decyzji

Do postępowania przed NCBiR i NCN należy odpowiednio stosować przepisy k.p.a., lecz przepisy tej procedury zostały w znacznej części wyłączone

⁴⁹ Tamże, s. 240.

⁵⁰ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki oraz niektórych innych ustaw. Druk sejmowy nr 1598 – uzasadnienie, <http://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/druk.xsp?nr=1598>, 05.11.2018, s. 1 i nast.

⁵¹ M. Szydło, *Opinia prawna o projektach ustaw: o Narodowym Centrum Nauki (druk sejmowy nr 1588), o instytucjach badawczych (druk sejmowy nr 1629), o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (druk sejmowy nr 1636) oraz o zasadach finansowania nauki (druk sejmowy nr 1637)*, <http://orka.sejm.gov.pl/rexdomk6.nsf/Opdodr?OpenPage&nr=1637>, 05.11.2018, Warszawa 2009, s. 17.

⁵² Art. 40 ust. 4 NCBiRU [Brzmienie przepisów ustalone Nowelizacją].

⁵³ Art. 33 ust. 4 NCNU [Brzmienie przepisów ustalone Nowelizacją].

⁵⁴ Biorąc pod uwagę odpowiednie stosowanie przepisów k.p.a. oznacza to niezbędną ich adaptację, ewentualnie zmianę niektórych jej elementów do zasadniczych celów i form postępowania, w którym mają być zastosowane (M. Kojło, *Wybrane problemy sądowej kontroli redystrybucji środków unijnych*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego”, nr 3, Warszawa 2010, s. 50 i nast.).

⁵⁵ Art. 10 (zasada czynnego udziału stron w postępowaniu), art. 13 (zasada polubownego rozstrzygania kwestii spornych), art. 14 (zasada pisemności), art. 28 (definicja strony), art. 31 (uczestnictwo w postępowaniu na prawach strony), art. 56 (zwrot kosztów stawiennictwa), art. 61 § 4 (zawiadamianie wszystkich stron postępowania), art. 63 (forma, elementy i sposób wniesienia podania), art. 64 (pozostawienie podania bez rozpatrzenia), art. 75–103 (Rozdział 4 – dowody; Rozdział 5 – rozprawa; Rozdział 5a – Mediacja, Rozdział 6 – Zawieszenie postępowania), art. 107 (elementy decyzji administracyjnej, w tym uzasadnienie), art. 114–122 (ugoda) oraz art. 123 (wydawanie postanowień).

⁵⁶ Na gruncie poprzedniego stanu prawnego por. R. Suwaj, *Postępowanie administracyjne w sprawach przyznawania środków...*, dz. cyt., s. 55-64.

⁵⁷ Definicja sprawy administracyjnej.

administracyjnych w rozumieniu przepisów k.p.a.⁵⁹. Powyższe nie zmienia jednak faktu, że rozstrzygnięcia Dyrektora NCBiR i Dyrektora NCN mają znamiona władczości⁶⁰, są indywidualne, konkretne, wydane na podstawie norm prawa administracyjnego, a także jego wydanie służy realizacji działań organu administracji publicznej w sensie funkcjonalnym⁶¹. W konsekwencji, można i należy zaklasyfikować je jako indywidualne akty administracyjne⁶² w systemie⁶³ prawnych form działania administracji⁶⁴. Dla celów dalszej analizy taka klasyfikacja zostanie przyjęta.

Warto w tym miejscu wskazać, że B. Popowska analizując postępowania w zakresie pomocy publicznej, rozważała, czy wybór beneficjenta poprzedzający zawarcie umowy o udzielenie pomocy publicznej to działanie władcze w formie decyzji administracyjnej, czy czynność faktyczna administracji, a może czynność bezpośrednio związana z zawarciem umowy, a więc mająca ten sam charakter prawny co umowa⁶⁵. Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, w wypadku pomocy udzielanej przez NCN oraz NCBiR zawarcie umowy poprzedza czynność o charakterze publicznoprawnym, tj. wydanie rozstrzygnięcia o charakterze indywidualnego aktu administracyjnego⁶⁶. Takie rozwiązanie mogłoby doprowadzić, do zwiększenia poziomu ochrony prawnej podmiotu wnioskującego o wsparcie finansowe, gdyby nie fakt, że ustawodawca wyłączył dużą część przepisów k.p.a zawierających gwarancje procesowe dla uczestników postępowań przed NCBiR oraz NCN.

Należy dodać, że M. Szydło opiniując ustawę na etapie prac sejmowych, wskazywał na konieczność wyraźnego przesądzenia, że decyzje podejmowane na podstawie art. 40 NCBiRU oraz

⁵⁸ Zakończenie postępowania administracyjnego w drodze wydania decyzji administracyjnej.

⁵⁹ Rządowy projekt... – uzasadnienie, dz. cyt., s. 6.

⁶⁰ K. Ziemiński stwierdził, że akt administracyjny jest aktem wydawanym w sferze zewnętrznej działania administracji w celu wywołania bezpośredniego skutku prawnego w sferze prawa publicznego, z którym nierozdzielnie związane jest pojęcie władczości, składające się z trzech elementów: jednostronności działania podmiotu administrującego, domniemania jego prawidłowości oraz dopuszczalności stosowania przymusu (Por. K. Ziemiński, *Indywidualny akt administracyjny jako forma prawna działania administracji*, Poznań 2005, s. 469-470).

⁶¹ Organ administracji w znaczeniu funkcjonalnym to pojęcie sformułowane przez W. Dawidowicza, który przez taki organ rozumiał jednostkę organizacyjną wykonującą, nawet incydentalnie zadania administracji państwowej – por. W. Dawidowicz, *Nauka prawa administracyjnego. Zarys wykładu*, t. I, *Zagadnienia podstawowe*, Warszawa 1965, s. 23-28 oraz 149-161, podaję za W. Chrościelewski, *Akt administracyjny generalny*, Łódź 1994, s. 92-93.

⁶² Akt administracyjny jako czynność prawna stanowi zmierzające do wywołania bezpośrednich skutków prawnych władcze, kierowane na zewnątrz administracji oświadczenie woli kompetentnego podmiotu wykonującego zadania z zakresu administracji publicznej, wyrażające rozstrzygnięcie co do konsekwencji prawnych, a więc konsekwencji normy bądź norm generalnych, dla zindywidualizowanego, tak od strony podmiotowej jak i przedmiotowej stanu faktycznego, dotyczące indywidualnie wskazanych podmiotów, wyznaczając im zachowania w konkretnie określonych sytuacjach, w sposób bezpośredni wywołując zamierzony skutek prawny i w ten sposób załatwiając sprawę (Por. K. Ziemiński, dz. cyt., *Indywidualny akt administracyjny...*, s. 516).

⁶³ A. Wiktorowska, *Kierunki zmian w teorii prawnych form działania administracji* [w:] J. Zimmermanna (red.), *Koncepcja systemu prawa administracyjnego. Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego, Zakopane 24–27 września 2006 r.*, Warszawa 2007, s. 359-384; R. Hauser (red.), Z. Niewiadomski (red.), A. Wróbel (red.), *System prawa administracyjnego, Tom V, Prawne formy działania administracji*, Warszawa 2013, s. 359-384.

⁶⁴ B. Bińkowska-Artowicz, *Sądowa kontrola indywidualnych aktów...*, dz. cyt., s. 38, 45.

⁶⁵ B. Popowska, *Decyzja i umowa jako formy działania podmiotów administracji gospodarczej; konkurencja, współwystępowanie czy alternatywa?*, [w:] B. Popowska (red.), K. Kokocińska (red.), *Instrumenty i formy prawne działania administracji gospodarczej*, Poznań 2009, s. 95.

⁶⁶ Por. P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 241 i nast.

art. 33 NCNU stanowią decyzje administracyjne w rozumieniu k.p.a.⁶⁷. Ustawodawca, jakkolwiek przychylił się do postulatu odnośnie uregulowania tej kwestii, jednakże w sposób zupełnie inny, niż życzyłby sobie autor opinii w toku prac sejmowych – praktycznie całkowicie wyłączając przepisy k.p.a. w tym zakresie. A przecież jak wskazuje B. Popowska stosowanie k.p.a. zapewnia wysoki standard ochrony z jakiej korzystają adresaci decyzji⁶⁸.

Poprzez analizę wybranych fragmentów uzasadnienia do Nowelizacji można podjąć próbę zrekonstruowania zamiaru ustawodawcy. Jednakże, podjęta analiza ma charakter fragmentaryczny i w żadnym wypadku autor nie pretenduje do kompleksowego przeanalizowania całości uzasadnienia do Nowelizacji.

Ustawodawca, uzasadniając wyłączenia stosowania przepisów k.p.a., powołał się na specyfikę postępowań konkursowych prowadzonych przez NCN i NCBiR, wskazując, że nie ma możliwości podejmowania przez wnioskodawców dodatkowych czynności czy składania dodatkowych wniosków dowodowych poza tymi wynikającymi z ustawy, warunków konkursu oraz regulaminu przyznawania środków finansowych⁶⁹. Składane wnioski poddawane są merytorycznej ocenie przez ekspertów i na tej podstawie przygotowywane są listy rankingowe przedstawiane Dyrektorowi NCN lub Dyrektorowi NCBiR⁷⁰. Należy szczególnie podkreślić ekspercki charakter oceny merytorycznej wniosków⁷¹.

Należy zaznaczyć, że Dyrektor NCN oraz Dyrektor NCBiR jest związany przedłożoną mu listą rankingową, na podstawie której wydaje decyzje o przyznaniu środków finansowych lub o odmowie przyznania takich środków⁷². Dyrektor NCN lub Dyrektor NCBiR nie decyduje merytorycznie o projekcie przedłożonym przez wnioskodawcę lub ustalania pozycji takiego projektu na liście rankingowej⁷³.

Ponadto, ustawodawca prawidłowo uzasadnia, że w tej konstelacji nie występuje postępowanie dowodowe w rozumieniu k.p.a.⁷⁴. Tryb oceny wniosków z uwagi na konieczność zapewnienia równego traktowania wszystkich wnioskodawców posiada usystematyzowaną strukturę⁷⁵. Dokumenty składane przez wnioskodawców podlegają ocenie zarówno formalnej, jak i merytorycznej, co według ustawodawcy oznacza, że w postępowaniu konkursowym nie mogą

⁶⁷ (...) skoro projektodawca w tak już szerokim zakresie stara się chronić interesy podmiotów uczestniczących w konkursie oraz ubiegających się o zawarcie z Centrum umowy o wykonanie i realizację projektu, to logiczne byłoby wyraźne nadanie tym decyzjom charakteru decyzji administracyjnych w rozumieniu k.p.a. - z opinii M. Szydło (*Opinia prawna...*, dz. cyt., s. 17 i nast.).

⁶⁸ B. Popowska, *Decyzja i umowa...*, dz. cyt., s. 106.

⁶⁹ Por. Rządowy projekt... – uzasadnienie, dz. cyt., s., 5.

⁷⁰ Por. tamże.

⁷¹ Eksperci lub zespoły ekspertów oceniają wnioski złożone w konkursie i na tej podstawie przygotowują listę rankingową pozytywnie zaopiniowanych wniosków (z uwzględnieniem puli środków finansowych przewidzianych w danym konkursie) (Por. Rządowy projekt... – uzasadnienie, dz. cyt., s. 5).

⁷² Rządowy projekt... – uzasadnienie, dz. cyt., s. 6.

⁷³ Tamże.

⁷⁴ Tamże.

⁷⁵ Tamże, s. 10.

obowiązywać przepisy dotyczące postępowania dowodowego, na czele z art. 75 k.p.a., w myśl którego jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem⁷⁶.

Ustawodawca postanowił podkreślić, że w NCNU i NCBiRU przewidziany jest diametralnie inny system odwoławczy niż ten ustanowiony na podstawie k.p.a., nie ma mowy o zawieszeniu czy wznowieniu postępowania⁷⁷. W świetle uwag poczynionych w literaturze, takie twierdzenie jest jak najbardziej uzasadnione i miało ono rację bytu, także na gruncie poprzedniego stanu prawnego⁷⁸.

Kontrowersyjne jest natomiast twierdzenie, że konieczność stosowania k.p.a. spowodowałaby nierówność traktowania wnioskodawców⁷⁹. Według ustawodawcy premiowałaby to wnioski, które nie są właściwie sporządzone, zawierają błędy i nieścisłości⁸⁰. W takim wypadku wnioskodawca musiałby zostać wezwany do jego uzupełnienia, tym samym uzyskując premię w postaci lepszego dopracowania swojego wniosku⁸¹. Budzi wątpliwości, czy zapewnienie odpowiednich gwarancji procesowych wnioskodawcom sprzeciwia się zasadzie równości⁸². Należy raczej stwierdzić, że procedura ustanowiona w k.p.a. sprzyja realizacji konstytucyjnych praw obywateli, w tym zasadzie równości. W innym przypadku, racjonalny ustawodawca powinien rozważyć takie ukształtowanie procedury administracyjnej, aby realizację tej zasady zapewnić.

Przewidziane w ustawie o NCN i ustawie o NCBiR tryby konkursowe i procedury oceny wniosków wyłączają możliwość skorzystania przez wnioskodawców z uprawnienia przewidzianego w art. 10 k.p.a., ponieważ zapewnienie każdemu wnioskodawcy czynnego udziału w każdym stadium postępowania konkursowego, spowodowałaby naruszenie zasady ekonomii postępowania⁸³.

Ponadto, ustawodawca stanął na stanowisku, że podjęcie w uzasadnieniach decyzji, które zapadają w toku postępowań w sprawie przyznania środków finansowych na wykonanie projektów, próby wyjaśnienia rozbieżności między ocenami merytorycznymi (które to rozbieżności występują, co do zasady, w przypadku każdego złożonego wniosku) wypacza *de facto* ideę trybu konkursowego oraz oceny eksperckiej⁸⁴. Ustawodawca jednak nie wyjaśnił daleko idącego twierdzenia, że zamieszczenie wyczerpującego uzasadnienia może naruszać wskazane powyżej, bliżej nieokreślone „idee”. W odniesieniu do wyłączenia możliwości przeprowadzenia rozprawy

⁷⁶ Por. tamże.

⁷⁷ Tamże, s. 6.

⁷⁸ P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 239.

⁷⁹ Por. Rządowy projekt... – uzasadnienie, dz. cyt., s. 6-7.

⁸⁰ Por. tamże.

⁸¹ Por. tamże. Ustawodawca przywołuje tu wyrok WSA w Warszawie z dnia 13 września 2016 r. sygn. V SA/Wa 1730/16.

⁸² Por. art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 8 § 1 k.p.a.

⁸³ Por. Rządowy projekt... – uzasadnienie, dz. cyt., s. 6-7.

⁸⁴ Por. tamże, s. 8-9.

administracyjnej na wniosek strony, ustawodawca stanął na stanowisku, że wyłączenie to wynika ze ściśle określonego sposobu oceny wniosku⁸⁵.

Biorąc pod uwagę powyżej zaprezentowane fragmenty uzasadnienia do Nowelizacji, usprawiedliwione jest twierdzenie, że ustawodawca zmierza do modelu, w którym w jak najmniejszym zakresie stosuje się przepisy k.p.a. w postępowaniach prowadzonych przed NCBiR oraz NCN, mając przy tym na celu stworzenie innych, swoistych procedur. Jeszcze na gruncie poprzedniego stanu prawnego, trafnie zdiagnozował ten stan rzeczy M. Kamiński, klasyfikując postępowania o udzielenie wsparcia finansowego od NCBiR oraz NCN jako procedury trzeciej generacji, które pojawiły się niezależnie od administracyjnych procedur jurysdykcyjnych oraz regulacyjnych⁸⁶. Według M. Kamińskiego, tego rodzaju procedury, nazywane administracyjnymi procedurami hybrydalnymi lub autonomicznymi względem ogólnych uregulowań w zakresie postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego, można uznać za szczególne procedury realizacji polityki państwa w określonej dziedzinie⁸⁷.

Jak zauważają Z. Kmiecik i M. Kamiński, celem tego rodzaju procedur, w przeciwieństwie do tradycyjnych procedur jurysdykcyjnych, nie jest prosta konkretyzacja treści materialnoprawnej normy względem indywidualnego podmiotu, lecz dokonanie optymalnego i „najlepszego z możliwych”, z punktu widzenia polityki naukowej państwa – wyboru projektów badawczych do dofinansowania⁸⁸.

Podsumowanie

Ustawodawca, po długim okresie niepewności prawnej, biorąc pod uwagę narastające wątpliwości w orzecznictwie, rozstrzygnął o zakresie stosowania k.p.a. w postępowaniach o uzyskanie dofinansowania przed NCN i NCBiR. Jakkolwiek do powyżej wskazanych postępowań należy stosować k.p.a., to znaczna część przepisów tejże procedury została wyłączona ze stosowania.

Powyższe wpływa bezpośrednio na charakter prawny rozstrzygnięcia wydawanego przez Dyrektora NCBiR oraz Dyrektora NCN. Wydaje się, że przepisy wprowadzone Nowelizacją ostatecznie przesądzają, że rozstrzygnięcia takie nie mają charakteru decyzji administracyjnych w rozumieniu k.p.a. Tym niemniej, nadal można kwalifikować takie akty jako indywidualne akty

⁸⁵ Por. tamże.

⁸⁶ M. Kamiński, *Głębokość weryfikacji...*, dz. cyt., s. 75.

⁸⁷ M. Kamiński, *Głębokość weryfikacji...*, dz. cyt., s. 75. Cyt. Za M. Kamiński cytuje też Z. Kmiecik, *Idea procedur administracyjnych trzeciej generacji (na przykładzie postępowania w sprawach dofinansowania projektów w ramach programów operacyjnych)*, „Państwo i Prawo”, nr 5, Warszawa 2015, s. 8 i nast.

⁸⁸ M. Kamiński, *Głębokość weryfikacji...*, dz. cyt., s. 75; Z. Kmiecik, *Idea procedur administracyjnych trzeciej generacji...*, dz. cyt., s. 12 i nast.

administracyjne, ponieważ posiadają pewne znamiona władczości, są jednostronne, indywidualne i konkretne.

Nowelizacja nie zmieniała jednak istoty postępowań prowadzonych przed NCBiR oraz NCN – nadal są one dwuetapowe i nadal zawarcie umowy jest poprzedzone czynnością z zakresu administracji publicznej (w tym przypadku indywidualnym aktem administracyjnym). W przypadku odmowy udzielenia świadczenia, wnioskodawca niewątpliwie jest w lepszej sytuacji prawnej, niż gdyby miałby z Dyrektorem NCBiR lub Dyrektorem NCN zawierać wyłącznie umowę cywilnoprawną. Istotne jest, że w przypadku odmowy udzielenia świadczenia przy zawieraniu umowy cywilnoprawnej wnioskodawcy nie przysługuje żaden środek zaskarżenia – podmiot administracji publicznej, w ramach swojej samodzielności, rozstrzyga o zawarciu umowy⁸⁹. Wreszcie, podobnie jak w poprzednim stanie prawnym na rozstrzygnięcie wydane w postępowaniu odwoławczym od decyzji przysługuje wnioskodawcy skarga do sądu administracyjnego, co polepsza jego sytuację prawną⁹⁰.

*Procedury
administracyjne trzeciej
generacji*

Na koniec, należy dodać, że znowelizowane brzemienne przepisy normujących postępowania przed NCBiR oraz NCN, wskazuje, że ustawodawca zmierza coraz konsekwentniej do stosowania w tym zakresie modelu procedur administracyjnych trzeciej generacji, co opisali Z. Kmiecik i M. Kamiński. Procedury trzeciej generacji nie koncentrują się na realizacji zindywidualizowanego interesu prawnego, lecz mają na celu jak najbardziej efektywne zrealizowanie polityki państwa w określonym obszarze.

⁸⁹ Por. P. Sancewicz, *Decyzja administracyjna jako przedmiot kontroli sądu administracyjnego...*, dz. cyt., s. 262-263.

⁹⁰ Por. tamże.

Rozstrzygnięcia w postępowaniach o uzyskanie dofinansowania od Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w świetle ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki oraz niektórych innych ustaw

Paweł Sancewicz

O autorze

Paweł Sancewicz jest doktorem nauk prawnych i doradcą podatkowym. Realizuje projekt badawczy w Katedrze Prawa Publicznego i Komunalwissenschaftliches Institut na Uniwersytecie w Poczdamie w ramach stypendium Fritz Thyssen Stiftung. Obronił pracę doktorską dotyczącą prawnych form wspierania działalności innowacyjnej.

Streszczenie

W nowelizacji z dnia 25 lipca 2017 r., ustawodawca, biorąc pod uwagę narastające wątpliwości w orzecznictwie, rozstrzygnął o zakresie stosowania k.p.a. w postępowaniach o uzyskanie dofinansowania przed Narodowym Centrum Badań i Rozwoju i Narodowym Centrum Nauki. Ustawodawca, po długim okresie niepewności przesądził, że do powyżej wskazanych postępowań należy stosować k.p.a., z tymże znaczna część przepisów tejże procedury została wyłączona ze stosowania.

Powyższe wpływa bezpośrednio na charakter prawny rozstrzygnięcia wydawanego przez Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Dyrektora Narodowego Centrum Nauki. Przepisy wprowadzone ustawą nowelizacyjną ostatecznie przesądza, że rozstrzygnięcia takie nie mają charakteru decyzji administracyjnych w rozumieniu k.p.a. Tym niemniej, nadal można kwalifikować takie akty jako indywidualne akty administracyjne, ponieważ posiadają pewne znamiona władczości, są jednostronne, indywidualne i konkretne. Nowelizacja nie zmieniła jednak istoty postępowań prowadzonych przed Narodowym Centrum Badań i Rozwoju i Narodowym Centrum Nauki – nadal są one dwuetapowe i nadal zawarcie umowy jest poprzedzone czynnością z zakresu administracji publicznej (w tym przypadku indywidualnym aktem administracyjnym).

Znowelizowane brzmienie przepisów normujących postępowania przed Narodowym Centrum Badań i Rozwoju i Narodowym Centrum Nauki, wskazują, że ustawodawca zmierza coraz konsekwentniej do stosowania w tym zakresie modelu procedur administracyjnych trzeciej generacji. Procedury trzeciej generacji nie koncentrują się na realizacji zindywidualizowanego

interesu prawnego, lecz mają na celu jak najbardziej efektywne wykonywanie polityki państwa w określonym obszarze.

Słowa kluczowe

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, kodeks postępowania administracyjnego, decyzja administracyjna, akt administracyjny

Development in the light of the Act of 20 July 2017 amending the Act on the principles of financing science and other acts

Paweł Sancewicz

Summary

Decisions in proceedings for obtaining grants from the National Science Center and the National Center for Research and Development. In the amendment of 25 July 2017, the legislator, taking into account the growing doubts in the case law, decided on the scope of application of the administrative proceedings code in the proceedings for obtaining grants from the National Center for Research and Development and the National Science Center. The legislator, after a long period of uncertainty, decided that to the above-mentioned proceedings administrative proceedings code should apply, with the significant part of the provisions of this procedure being excluded.

The abovementioned rule has a direct impact on the legal nature of the decision issued by the Director of the National Center for Research and Development and the Director of the National Science Center. The provisions introduced by the Amending Act ultimately determine that such decisions do not have the character of administrative decisions within the meaning of administrative proceedings code. Nevertheless, such acts can still be qualified as individual administrative acts, because they have certain hallmarks of authority, they are unilateral, individual and specific. The amendment did not change the essence of proceedings conducted before the National Center for Research and Development and the National Science Center - they are still two-staged and the conclusion of the contract is preceded by an act of public administration activity (in this case, an individual administrative act).

Revised provisions regulating proceedings before the National Center for Research and Development and the National Science

Key words

National Center for Research and Development, National Science Center, code of administrative procedure, administrative decision, administrative act